



## **CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ**

SEKRETARIAT  
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04  
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24  
00 - 503 W A R S Z A W A  
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: [sekretariat@cbos.pl](mailto:sekretariat@cbos.pl)

BS/8/2001

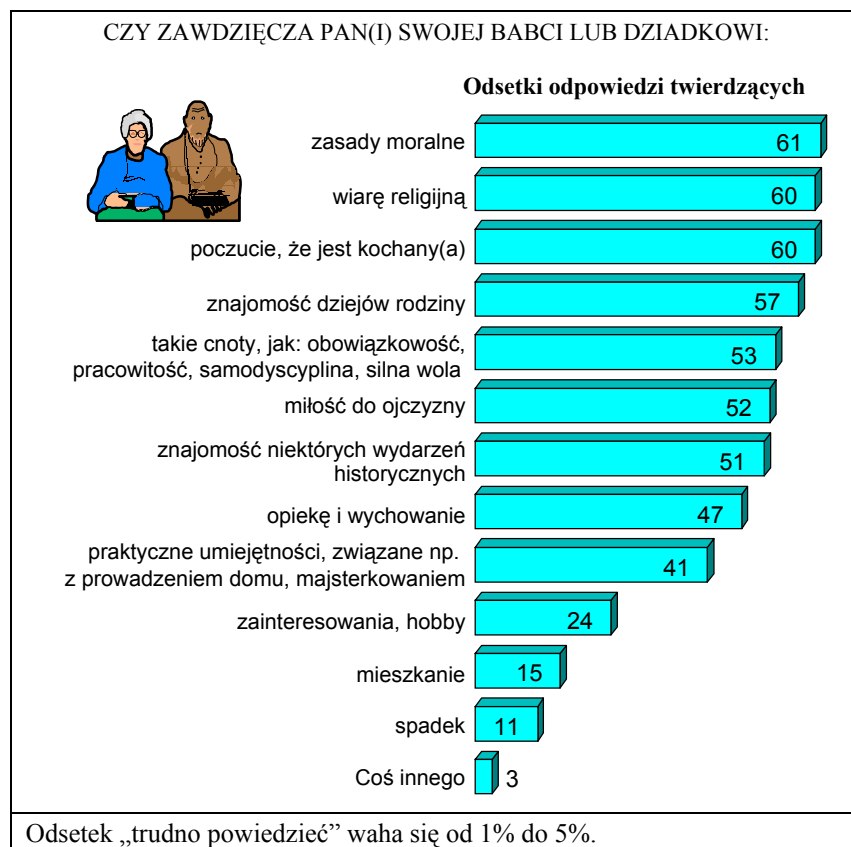
### **CO ZAWDZIĘCZAMY SWOIM BABCIOM I DZIADKOM?**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2001

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH  
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

- Większość Polaków ma świadomość więzi łączących ich z dziadkami. Niemal trzy piąte ankietowanych (59%) twierdzi, że zawdzięcza coś swoim babciom lub dziadkom, ponad jedna piąta zaś (22%) jest przeciwnego zdania. Niemal co szósty badany (16%) nie zna lub nie pamięta swoich dziadków.
- Polacy zdają sobie sprawę z bogactwa dziedzictwa, jakie zawdzięczają swoim dziadkom.

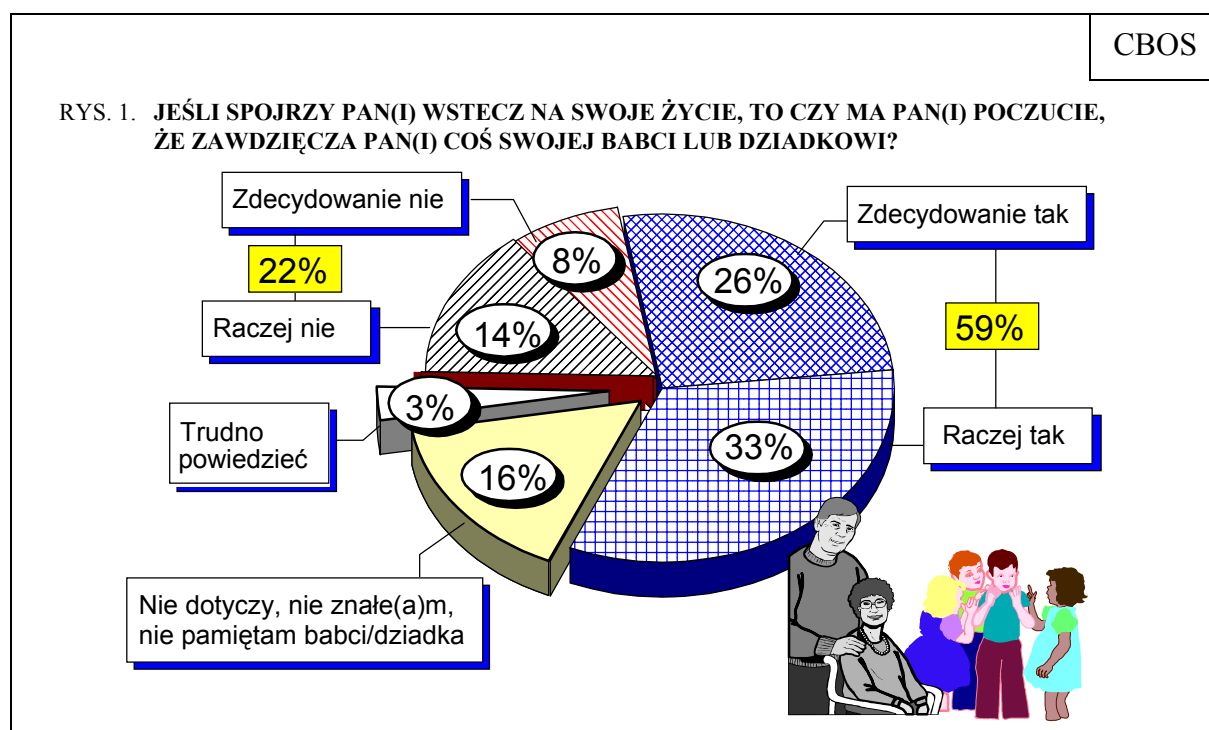


- Im Polacy są młodszy, tym częściej mają poczucie więzi z dziadkami, tym częściej też wskazują na konkretne dobra, jakie im zawdzięczają. Można więc sądzić, że w Polsce z pokolenia na pokolenie umacnia się rola dziadków w wychowaniu wnuków.

Coroczne święto babci i dziadka stwarza okazję do zastanowienia się nad rolą dziadków w naszym życiu. Czy mamy poczucie, że zawdzięczamy coś swoim babciom i dziadkom? Jakie dziedzictwo pozostawili nam dziadkowie<sup>1</sup>?

### POCZUCIE WIĘZI Z DZIADKAMI

Większość Polaków ma świadomość więzi łączących ich z własnymi dziadkami. Niemal trzy piąte ankietowanych (59%) twierdzi, że zawdzięcza coś swoim babciom lub dziadkom, ponad jedna piąta (22%) jest przeciwnego zdania. Niemal co szósty badany (16%) nie zna lub nie pamięta swoich dziadków.



<sup>1</sup> Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia”(126) przeprowadzono w dniach 10-13 listopada 2000 roku na 1094-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Pamięć o dziadkach wyraźnie wiąże się z wiekiem - im ankietowani są starsi, tym częściej przyznają, że nie pamiętają lub w ogóle nie znali swoich dziadków. Brak kontaktu z nimi najczęściej ujawniają ludzie, których dzieciństwo upłynęło w okresie wojny lub bezpośrednio po jej zakończeniu. Można więc sądzić, że to wojna spowodowała rozłąkę z dziadkami lub ich utratę, mniej prawdopodobne wydaje się wyjaśnienie, że w starszym wieku zaciera się pamięć o dziadkach.

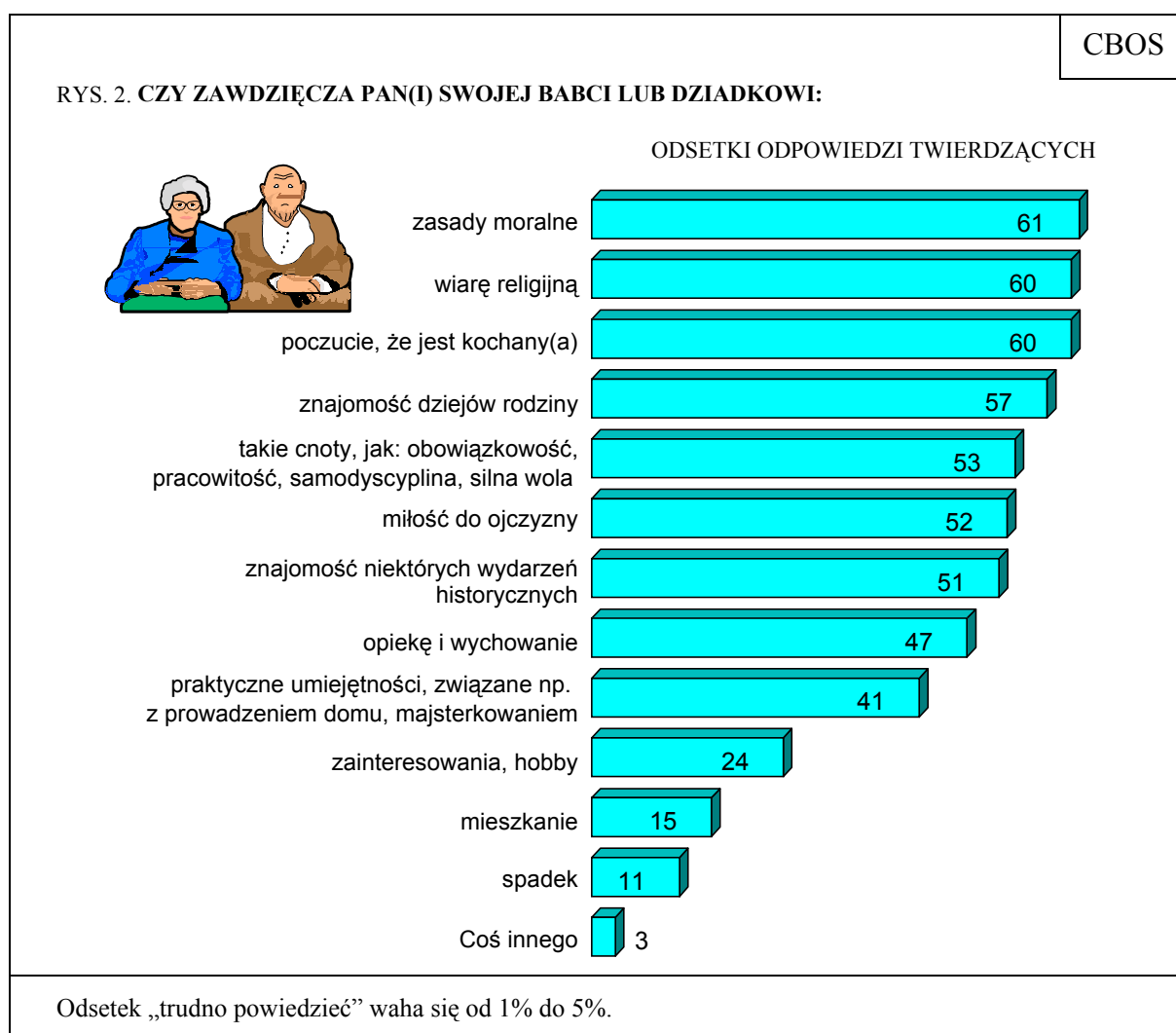
Tabela 1

Wiek badanych	Jeśli spojrzysz Pan(i) wstecz na swoje życie, to czy ma Pan(i) poczucie, że zawdzięcza Pan(i) coś swojej babci lub dziadkowi?			
	Tak	Nie	Nie dotyczy, nie znałem(a), nie pamiętam babci/dziadka	Trudno powiedzieć
w procentach				
Od 18 do 24 lat	78	18	2	2
25 - 34	66	24	6	3
35 - 44	54	28	16	2
45 - 54	58	21	19	2
55 - 64	55	18	27	1
65 lat i więcej	43	25	25	8

Poczucie, że zawdzięczamy coś swoim dziadkom, również silnie związane jest z wiekiem. Najrzadziej deklarują je osoby mające 65 lat i więcej (43% wskazań), znacznie częściej badani w wieku przedemerytalnym i średnim (55% i 58%), najczęściej zaś ankietowani w wieku od 25 do 34 lat (66%) oraz najmłodszy respondenci (78%). Jest ono niemal powszechne w środowisku uczniów i studentów (86%). Czyżby więc poczucie, że zawdzięczamy coś naszym dziadkom, słabło w miarę upływu lat dzielących nas od czasów dzieciństwa i młodości? Bardziej prawdopodobna wydaje się inna interpretacja - im Polacy są młodszy, tym częściej zdają sobie sprawę z dziedzictwa pozostawionego im przez dziadków. Można nawet sądzić, że w Polsce - w przeciwieństwie do tego, co obserwujemy w państwach zachodnich - z pokolenia na pokolenie umacnia się rola dziadków w wychowaniu wnuków.

## DZIEDZICTWO PO DZIADKACH

Tezę o umacnianiu się więzi między dziadkami a wnukami w kolejnych, coraz młodszych, pokoleniach Polaków potwierdzają odpowiedzi na następane pytanie. Wymieniliśmy w nim dwanaście różnego rodzaju dóbr prosząc ankietowanych, by przy każdym z nich zaznaczyli, czy zawdzięczają je swoim dziadkom. Odpowiedzi respondentów ukazują bogactwo dziedzictwa pozostawionego im przez dziadków, a także to, że świadomość tego dziedzictwa wyraźnie nasila się u przedstawicieli młodszych pokoleń.



W Polsce dziadkowie wyposażają wnuków przede wszystkim w szczególną busolę na wędrówkę przez życie - wpajają im zasady moralne (61%), przekazują wiarę w Boga (60%). Obdarowują ich także miłością dającą poczucie, że są kochani (60%). Dziadkowie są również stróżami tradycji - dzięki nim ponad połowa wnuków poznaje dzieje swojej rodziny (57%), a co drugi zdobywa wiedzę historyczną. Ponad połowa Polaków (52%) uczy się od swoich dziadków miłości do ojczyzny, a porównywalny odsetek (53%) zawdzięcza im takie cnoty, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplinę czy silną wolę. Dwie piąte ankietowanych (41%) dzięki dziadkom zdobywa też praktyczne umiejętności związane z prowadzeniem domu lub gospodarstwa rolnego, opieką nad członkami rodziny, majsterkowaniem czy uprawianiem jakiegoś rzemiosła. Co czwarty badany (24%) zawdzięcza im zainteresowania, hobby, np. zamiłowanie do nauki, sztuki czy sportu. Znacznie rzadziej dziadkowie zaspokajają potrzeby materialne wnuków - stosunkowo niewielu badanych otrzymało od nich mieszkanie (15%), spadek (11%) lub coś innego, np. gospodarstwo, działkę czy pieniądze (2%). Należy podkreślić, że tak znaczący wpływ dziadków na wnuków jest możliwy dzięki temu, że niemal połowa dorosłych Polaków (47%) właśnie swoim babciom i dziadkom zawdzięcza opiekę i wychowanie, a im młodsze pokolenie, tym odsetek ten jest wyższy (np. 61% wśród badanych w wieku 18-24 lat). Dzieje się tak, mimo że w Polsce systematycznie maleje liczba rodzin wielopokoleniowych mieszkających wspólnie<sup>2</sup>.

Poniżej zestawiamy wypowiedzi osób zawdzięczających dziadkom opiekę i wychowanie z wypowiedziami tych, którzy nie doświadczyli takiego wsparcia. Porównanie ukazuje, jak bardzo opieka i wychowanie zwiększają szansę na międzypokoleniowy przekaz miłości, zasad moralnych, wiary, wartości patriotycznych, wiedzy historycznej, cnót i umiejętności praktycznych, a także zainteresowań oraz, choć w mniejszym stopniu, dóbr materialnych.

---

<sup>2</sup> Zob. W. Pędlich „Ludzie starzy”, Centrum Rozwoju Służb Społecznych, Warszawa 1996.

Tabela 2

Czy zawdzięcza Pan(i) swojej babci lub dziadkowi:	Odpowiedzi twierdzące		
	ogółu badanych (N=1094)	osób, które zawdzięczają dziadkom opiekę i wychowanie (N= 512)	respondentów, którzy nie zawdzięczają dziadkom opieki i wychowania (N=556)
	w procentach		
- zasady moralne	61	90	34
- poczucie, że jest kochany(a)	60	92	32
- wiarę religijną	60	88	35
- znajomość dziejów rodziny	57	84	34
- takie cnoty, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplina, silna wola	53	81	29
- miłość do ojczyzny	52	78	29
- znajomość niektórych wydarzeń historycznych	51	75	29
- praktyczne umiejętności, związane np. z prowadzeniem domu, opieką nad członkami rodziny, majsterkowaniem, prowadzeniem gospodarstwa rolnego, uprawianiem rzemiosła itp.	41	68	17
- zainteresowania, hobby, np. zamiłowanie do nauki, muzyki, malarstwa, literatury, wędrówek, sportu, wędkowania, gry w szachy itp.	24	41	9
- mieszkanie	15	28	4
- spadek	11	19	3
Coś innego	3	5	2

Warto także prześledzić wpływ dziadków na kolejne, coraz młodsze pokolenia Polaków. Im badani są młodszy, tym częściej przyznają, iż zawdzięczają swoim dziadkom opiekę i wychowanie, poczucie, że są kochani, a ponadto zasady moralne, wiarę w Boga, takie cnoty, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplinę, silną wolę, również znajomość dziejów rodziny i niektórych wydarzeń historycznych, a także zainteresowania oraz deficytowe dobro, jakim jest w Polsce mieszkanie. Osoby w wieku od 18 do 24 lat znacznie częściej niż pozostałe podkreślają również, że dziadkom zawdzięczają praktyczne umiejętności, i nieco częściej przyznają, iż dziadkowie przekazali im miłość do ojczyzny. Między przedstawicielami pozostałych pokoleń nie odnotowujemy różnic w tych kwestiach. Zupełnie niezróżnicowane są jedynie deklaracje dotyczące spadku po dziadkach. Należy przy tym

podkreślić, że świadomość dziedziczenia wymienionych dóbr (z wyjątkiem spadku) jest szczególnie silna w kręgu uczącej się młodzieży - symptomatyczne, że uczniowie i studenci znacznie częściej niż inni badani zawdzięczają swoim dziadkom poczucie, że są kochani (84%).

Tabela 3

Czy zawdzięcza Pan(i) swojej babci lub dziadkowi:	Odpowiedzi twierdzące						
	uczniów i studentów (N=65)	badanych w wieku					
		od 18 do 24 lat (N=156)	od 25 do 34 lat (N=193)	od 35 do 44 lat (N=204)	od 45 do 54 lat (N=228)	od 55 do 64 lat (N=119)	65 lat i więcej (N=193)
w procentach							
- poczucie, że jest kochany(a)	84	74	70	57	54	56	48
- zasady moralne	78	72	65	59	60	51	51
- wiarę religijną	74	65	65	58	60	51	53
- znajomość dziejów rodziny	74	68	64	55	61	44	43
- znajomość niektórych wydarzeń historycznych	71	66	53	45	56	38	39
- obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplinę, silną wolę	64	66	52	52	55	46	45
- miłość do ojczyzny	62	57	49	50	53	49	51
- opiekę i wychowanie	61	61	51	49	45	35	38
- praktyczne umiejętności	54	50	38	39	41	37	38
- zainteresowania, hobby	27	31	29	25	23	20	17
- mieszkanie	20	23	20	15	14	10	6
- spadek	8	12	10	11	11	13	8

Wyjątkowo silne poczucie więzi z dziadkami mają, oprócz ludzi młodych, także rolnicy. Niemal trzy czwarte badanych z tej grupy (73%) przyznaje, że zawdzięcza coś swoim dziadkom. Rolnicy znacznie częściej niż inne grupy społeczne podkreślają, że odziedziczyli po dziadkach wiarę w Boga (74%), zasady moralne (72%), znajomość dziejów rodziny (70%), miłość do ojczyzny (69%), zawdzięczają im takie cnoty, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplinę i silną wolę (67%), a także świadomość historyczną (66%), opiekę i wychowanie (60%), praktyczne umiejętności (55%) oraz mieszkanie (36%). Szczególny wpływ dziadków na wnuków w rodzinach chłopskich niewątpliwie wiąże się ze specyfiką tych rodzin (wielopokoleniowe rodziny, silna wspólnota losu - mieszkania i pracy).



Wyraźne są także różnicowania spowodowane czynnikami światopoglądowymi - osoby o prawicowych poglądach politycznych oraz zaangażowane w praktyki religijne częściej niż pozostałe mają poczucie, że zawdzięczają dziadkom większość wymienionych dóbr (z wyjątkiem zainteresowań, mieszkania i spadku). Szczególnie zwraca uwagę silny, prostoliniowy związek między poziomem zaangażowania ankietowanych w praktyki religijne a poczuciem, że zawdzięczają oni dziadkom wiarę w Boga oraz zasady moralne i miłość do ojczyzny (zob. tabele aneksowe).



Dziadkowie odgrywają w naszym życiu bardzo ważną rolę. Prawie połowa Polaków deklaruje, że zawdzięcza im opiekę i wychowanie, większość - zasady moralne, wiarę w Boga i poczucie, że są kochani. Ponad połowa respondentów właśnie dzięki dziadkom poznaje dzieje rodziny, rozwija swoją świadomość historyczną, uczy się miłości do ojczyzny. Mniej więcej tyle samo osób zawdzięcza im takie cnoty, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplinę czy silną wolę, a znaczna grupa - praktyczne umiejętności przydatne w życiu. Z inspiracji dziadków co czwarty Polak rozwija swoje zainteresowania, hobby. Stosunkowo najrzadziej dziadkowie zaspokajają nasze potrzeby materialne, obdarowując nas mieszkaniem, spadkiem itp.

W świetle omawianych badań wyraźnie widać, że im Polacy są młodszy, tym częściej mają poczucie więzi z dziadkami, tym częściej też wskazują na konkretne dobra, jakie im zawdzięczają. Można więc uznać, że w Polsce - inaczej niż w państwach zachodnich - z pokolenia na pokolenie umacnia się rola dziadków w wychowaniu wnuków.

Z badań CBOS<sup>3</sup> wynika ponadto, że ludzie starzy, potrzebujący pomocy, uzyskują ją głównie od rodziny - przede wszystkim od dzieci (78%) i wnuków (47%). Znacznie mniejszy, choć znaczący, wymiar ma wsparcie ze strony sąsiadów oraz znajomych i przyjaciół,

---

<sup>3</sup> Zob. komunikat CBOS „Polacy wobec ludzi starych i własnej starości”, grudzień 2000 (oprac. B. Wciórka).

marginalny zaś udział w pomocy mają profesjonaliści i wolontariusze. Świadczy to o sile tradycji solidarności rodzinnej w Polsce, jednak ukazuje także słabość społecznego poczucia współodpowiedzialności zbiorowej za los ludzi starych. W tej sytuacji pozytywne więzi łączące wnuków z dziadkami mogą służyć kształtowaniu kultury współżycia społecznego, zgodnie z którą akceptuje się i ceni ludzi starych, a nie spycha ich na marginesy społeczeństwa.

Opracowała

Bogna WCIÓRKA

## A N E K S

Tabela 1. Jeśli spojrzysz Pan(i) wstecz na swoje życie, to czy ma Pan(i) poczucie, że zawdzięcza Pan(i) coś swojej babci lub dziadkowi? 1 - Tak; 2 - Nie; 3 - Nie dotyczy, nie zna(a)m, nie pamiętam babci/dziadka

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	59	23	16	3	1094
Płeć					
Mężczyźni	63	23	11	3	518
Kobiety	54	22	20	3	575
Wiek					
18-24 lat	78	18	2	2	156
25-34	66	24	6	3	193
35-44	54	28	16	2	204
45-54	58	21	19	2	228
55-64	55	18	27	1	119
65 lat i więcej	43	25	25	8	192
Miejsce zamieszkania					
Wieś	61	18	17	4	402
Miasto do 20 tys.	61	24	13	1	117
20-100 tys.	58	25	14	3	227
101-500 tys.	52	27	18	3	212
501 tys. i więcej mieszk.	59	26	14	1	136
Wykształcenie					
Podstawowe	54	21	22	4	309
Zasadnicze zawodowe	59	25	13	3	326
Średnie	61	22	14	3	371
Wyższe	63	23	13	1	87
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	64	27	6	2	57
Prac. umysł. niż. szczebla	51	31	17	0	101
Pracownicy fiz.- umysł.	68	24	5	3	79
Robotnicy wykwalifikowani	65	21	11	2	112
Robotnicy niewykwalifik.	48	35	16	0	37
Rolnicy	73	12	13	2	64
Pracujący na własny rach.	57	34	6	3	51
Bierni zawodowo					
Renciści	46	23	26	6	120
Emeryci	48	20	26	5	228
Uczniowie i studenci	86	11	2	0	65
Bezrobotni	65	23	9	2	117
Gospodynie domowe i inni	57	20	20	3	62
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	57	29	13	2	183
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	64	22	14	0	98
sekt. prywat. poza rolnict.	64	25	9	3	192
prywatnym gosp. rolnym	70	14	12	4	72
Dochody na jedną osobę					
Do 275 zł	61	24	15	0	175
276-399	57	22	21	1	119
400-549	62	21	15	2	241
550-799	50	25	18	7	155
Powyżej 799 zł	53	27	17	3	173
Ocena własnych war. mater.					
Źłe	55	23	18	3	396
Średnie	59	23	16	3	468
Dobre	65	21	11	2	229
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	56	13	25	6	66
Raz w tygodniu	61	21	15	3	562
1-2 razy w miesiącu	57	26	14	3	180
Kilka razy w roku	57	24	17	1	197
W ogóle nie uczestniczy	52	33	10	4	89
Poglądy polityczne					
Lewica	58	25	15	2	294
Centrum	57	26	15	2	259
Prawica	64	18	17	1	248
Trudno powiedzieć	56	22	16	6	292

Tabela 2. Czy zawdzięcza Pan(i) swojej babci lub dziadkowi: 1 - opiekę i wychowanie; 2 - poczucie, że jest kochany(a); 3 - wiarę religijną; 4 - zasady moralne; 5 - miłość do ojczyzny; 6 - takie cechy charakteru, jak: obowiązkowość, pracowitość, samodyscyplina, silna wola; 7 - znajomość dziejów rodziny

	Odsetki odpowiedzi twierdzących							Liczba osób
	1	2	3	4	5	6	7	
Ogółem	47	60	60	61	52	53	57	1094
Płeć								
Meżczyźni	50	62	63	63	55	56	58	519
Kobiety	44	57	56	57	48	50	56	575
Wiek								
18-24 lat	61	74	65	72	57	66	68	156
25-34	51	70	65	65	49	52	64	193
35-44	49	57	58	59	50	52	55	204
45-54	45	54	60	60	53	55	61	228
55-64	35	56	51	51	49	46	44	119
65 lat i więcej	38	48	53	51	51	45	43	193
Miejsce zamieszkania								
Wieś	52	61	64	63	54	57	58	402
Miasto do 20 tys.	52	60	59	60	51	56	57	117
20-100 tys.	45	60	61	60	56	53	61	227
101-500 tys.	37	61	55	58	47	46	53	212
501 tys. i więcej mieszk.	46	52	49	53	44	45	51	136
Wykształcenie								
Podstawowe	46	53	56	52	50	52	51	309
Zasadnicze zawodowe	47	59	65	62	54	56	59	326
Średnie	46	63	59	63	49	50	58	371
Wyższe	50	66	52	64	56	53	62	87
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	55	66	53	67	60	56	66	57
Prac. umysł. niż. szczebla	43	57	54	59	47	45	55	101
Pracownicy fiz.- umysł.	44	64	62	64	44	50	59	79
Robotnicy wykwalifikowani	52	67	70	68	56	61	68	112
Robotnicy niewykwalifik.	37	48	59	58	49	37	52	37
Rolnicy	60	63	74	72	69	67	70	64
Pracujący na własny rach.	46	55	54	57	42	49	54	51
Bierni zawodowo								
Renciści	44	51	52	52	47	47	52	120
Emeryci	38	55	57	53	52	49	44	228
Uczniowie i studenci	61	84	74	78	62	64	74	65
Bezrobotni	52	59	60	57	48	57	58	117
Gospodynie domowe i inni	45	53	46	54	45	48	55	62
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	45	61	59	60	53	53	58	183
spółce właścicieli	46	64	63	71	55	54	63	98
prywatnych i państwa	52	63	62	64	48	54	64	192
sekt. pryw. poza rolnict.	60	64	74	70	67	65	67	72
prywatnym gosp. rolnym								
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	45	56	58	54	52	54	54	175
276-399	54	59	67	63	54	56	58	119
400-549	47	62	63	60	51	56	63	241
550-799	37	58	57	58	48	45	54	155
Powyżej 799 zł	40	55	51	58	53	48	54	174
Ocena własnych war. mater.								
Złe	43	54	55	52	49	48	51	396
Średnie	48	62	63	63	54	56	57	469
Dobre	50	64	59	66	50	55	65	229
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	58	63	68	70	60	56	58	66
Raz w tygodniu	48	61	64	60	53	57	57	562
1-2 razy w miesiącu	42	56	59	59	53	47	62	181
Kilka razy w roku	45	59	51	57	46	50	52	197
W ogóle nie uczestniczy	47	53	41	56	47	39	52	89
Poglądy polityczne								
Lewica	42	57	56	58	47	48	54	294
Centrum	45	57	57	60	50	51	57	259
Prawica	51	67	68	68	61	63	62	248
Trudno powiedzieć	49	57	56	56	50	50	55	292

Tabela 2 cd. 8 - znajomość niektórych wydarzeń historycznych; 9 - zainteresowania, hobby, np. zamiłowanie do nauki, muzyki, malarstwa, literatury, wędrowek, sportu, wędkowania, gry w szachy itp.; 10 - praktyczne umiejętności związane np. z prowadzeniem domu, opieką nad członkami rodziny, majsterkowaniem, prowadzeniem gospodarstwa rolnego, uprawianiem rzemiosła itp.; 11 - mieszkanie; 12 - spadek

Odsetki odpowiedzi twierdzących								
	8	9	10	11	12	Coś innego	Nic nie wybrał	Liczba osób
Ogółem	51	24	41	15	11	3	26	1094
Płeć								
Mężczyźni	52	26	39	16	12	4	20	519
Kobiety	48	22	41	14	9	2	31	575
Wiek								
18-24 lat	66	31	50	23	12	4	11	156
25-34	53	29	38	20	10	3	17	193
35-44	45	25	39	15	11	3	31	204
45-54	56	23	41	14	11	1	26	228
55-64	38	20	37	10	13	5	34	119
65 lat i więcej	39	17	38	6	8	3	37	193
Miejsce zamieszkania								
Wieś	50	23	47	17	12	4	26	402
Miasto do 20 tys.	50	29	42	15	9	3	24	117
20-100 tys.	54	24	41	20	14	2	24	227
101-500 tys.	49	26	31	8	5	1	25	212
501 tys.i więcej mieszk.	45	20	32	11	9	4	30	136
Wykształcenie								
Podstawowe	46	19	41	14	11	4	30	309
Zasadnicze zawodowe	49	29	41	16	11	4	24	326
Średnie	52	24	40	15	10	2	24	371
Wyższe	54	24	39	12	9	3	26	87
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	55	23	38	19	5	1	21	57
Prac.umysł.niż.szczebła	50	20	35	10	6	2	32	101
Pracownicy fiz.- umysł.	55	26	38	18	10	2	18	79
Robotnicy wykwalifikowani	56	35	49	21	19	2	21	112
Robotnicy niewykwalifik.	42	18	25	12	8	0	30	37
Rolnicy	66	24	55	36	18	5	18	64
Pracujący na własny rach.	47	24	30	10	11	8	26	51
Bierni zawodowo								
Renciści	44	18	41	9	7	1	35	120
Emeryci	42	18	37	9	10	4	33	228
Uczniowie i studenci	71	27	54	20	8	4	7	65
Bezrobotni	46	31	41	17	12	5	17	117
Gospodynie domowe i inni	46	32	39	10	10	2	36	62
Pracuje w:								
inst. państw., publicznej	51	25	40	18	13	2	27	183
spółce właścicieli	56	26	41	11	6	0	19	98
prywatnych i państwa	55	25	35	15	11	4	21	192
sekt. pryw. poza rolnict.	62	22	56	31	15	4	19	72
Dochody na jedną osobę								
Do 275 zł	49	27	40	16	12	5	25	175
276-399	53	25	46	13	12	1	24	119
400-549	53	29	47	17	8	3	24	241
550-799	44	19	31	8	6	2	31	155
Powyżej 799 zł	49	22	35	13	12	2	29	174
Ocena własnych war. mater.								
Złe	43	20	38	14	10	4	31	396
Średnie	52	26	42	14	12	2	24	469
Dobre	58	27	42	17	8	5	21	229
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	56	29	46	15	13	8	25	66
Raz w tygodniu	50	23	44	16	12	3	27	562
1-2 razy w miesiącu	58	27	38	12	9	1	24	181
Kilka razy w roku	45	23	35	14	8	4	26	197
W ogóle nie uczestniczy	38	22	31	12	10	1	25	89
Poglądy polityczne								
Lewica	51	25	39	14	9	4	26	294
Centrum	48	25	39	15	11	1	28	259
Prawica	59	25	45	15	10	6	20	248
Trudno powiedzieć	43	21	38	15	12	2	29	292